

Boekhoudregel jaagt schuld op

Lease- en huurcontracten drukken na 2012 veel zwaarder op balans van huurder

Nieuwe regels

**Contracten op balans
bij huurder, vreemd
vermogen stijgt**

Lenen moeilijker

**Schuldenlast
bedrijven op papier
omhoog met 111%**

Cor de Horde

Amsterdam

Nederlandse bedrijven worden zwaar geraakt als een nieuwe boekhoudregel voor lease- en huurcontracten van kracht wordt. Hun schuldenlast verdubbelt op papier, zo blijkt uit een onderzoek van de Rotterdam School of Management en PricewaterhouseCoopers (PwC).

De internationale boekhoudregel, die naar verwachting in 2012 van kracht wordt, schrijft voor dat alle lease- en huurcontracten op de balans van de huurder komen te staan. Daardoor stijgt daar het vreemd vermogen. In de huidige regels geldt dat voor slechts een klein deel van deze contracten.

De onderzoekers hebben de gevolgen berekend bij 3000 beursgenoteerde bedrijven wereldwijd. Het beeld wisselt sterk per sector. Detailhandelsketens, die hun winkelpanden doorgaans gehuurd hebben, zien hun schuldenlast onder de nieuwe regels drie keer zo hoog worden.

Bij alle onderzochte ondernemingen stijgt de schuldenlast gemiddeld met 58%. Nederland zit daarver boven met 111%, wat vooral komt doordat de onderzochte Nederlandse bedrijven in sectoren zitten met veel huurcontracten. De percentages worden bovendien sterk beïnvloed door uitschieters.

De onderzoekers schatten in dat een kwart van de bedrijven zijn schuldenlast met meer dan 25% ziet stijgen.

Volgens PwC-partner Alexander Spek zullen bedrijven vooral last hebben van de regels als blijkt dat hun schuldenlast er veel sneller door oploopt dan die van branchegenoten. 'Banken gaan toch op een andere manier kijken naar bedrijven waar dit een disproportionele impact heeft', zegt Spek.

Bedrijven die op het gemiddelde zitten, lopen het risico dat hun schulden hoger uitpakken dan in de 'bankconvenanten' is afgesproken, maar in de meeste bankkredieten wordt uitgegaan van gelijkblijvende boekhoudregels. 'Dan moet er wel onderhandeld worden, wat in de huidige tijd niet prettig is', voegt Spek toe.

De nieuwe boekhoudregel zal ook tot enorme administratieve lasten leiden, waarschuwt financieel topman Guus Stoelinga van leasemaatschappij LeasePlan. De nieuwe zogeheten IFRS-regel schrijft voor dat een leasecontract moet worden opgesplitst in een financierings- en een servicedeel. 'Bij auto's verandert de waarde en samenstelling van een contract continu. De kilometrage kan anders zijn dan voorzien, een auto

kan total loss raken', zegt Stoelinga. De huurders zijn bij elke rapportage (kwartaal of halfjaar) verplicht om de cijfers op te stellen volgens de nieuwste gegevens.

Onduidelijk is wie de kosten, moeten betalen: de klant of de verhuurder. De voortdurende wijzigingen maken volgens Stoelinga bovendien de balans van de huurder er niet duidelijker op, wat wel de bedoeling was van de boekhoudregel. Hij pleit voor een uitzondering voor relatief kleine, snel veranderende objecten die niet tot de kern van de bedrijfsvoering horen, zoals de meeste leaseauto's.

Volgens Spek is de kans klein dat er nog veel gaat veranderen. De IASB werkt samen met de opsteller van de Amerikaanse boekhoudregels. De toezichthouder in de VS, de SEC, heeft deze aanpassing geëist na bedrog bij bedrijven met constructies buiten de balans, zoals bij Enron.

Stoelinga verwacht niet dat bedrijven kantoren en auto's zelf zullen kopen in plaats van huren. Het financiële deel van een leasecontract is in feite een lening met onderpand. 'Dat is altijd voordeliger dan een blanco bankfinanciering.'

